

Van droomscenario tot gebiedsaanpak

Methodiek

HAS
green
academy

Wanneer kan je deze methode gebruiken?

Wil je een uitdaging in het landelijk gebied aanpakken? En ben je daarin afhankelijk van andere mensen en partijen? Een fieldlab of gebiedsaanpak kan jou misschien verder brengen. Maar hoe kom je tot een gedragen plan?

Deze methode helpt je op weg!

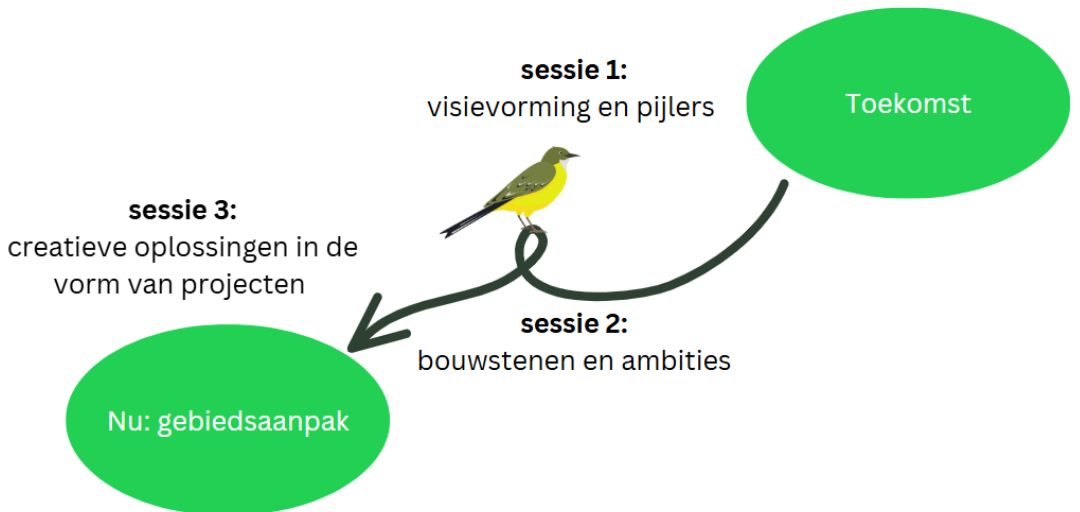

Deze methode is toegepast door het onderzoek consortium Ontwerpplan Fieldlab Bollenstreek.

In een vogelvlucht

In 3 sessies van droomscenario naar gebiedsaanpak

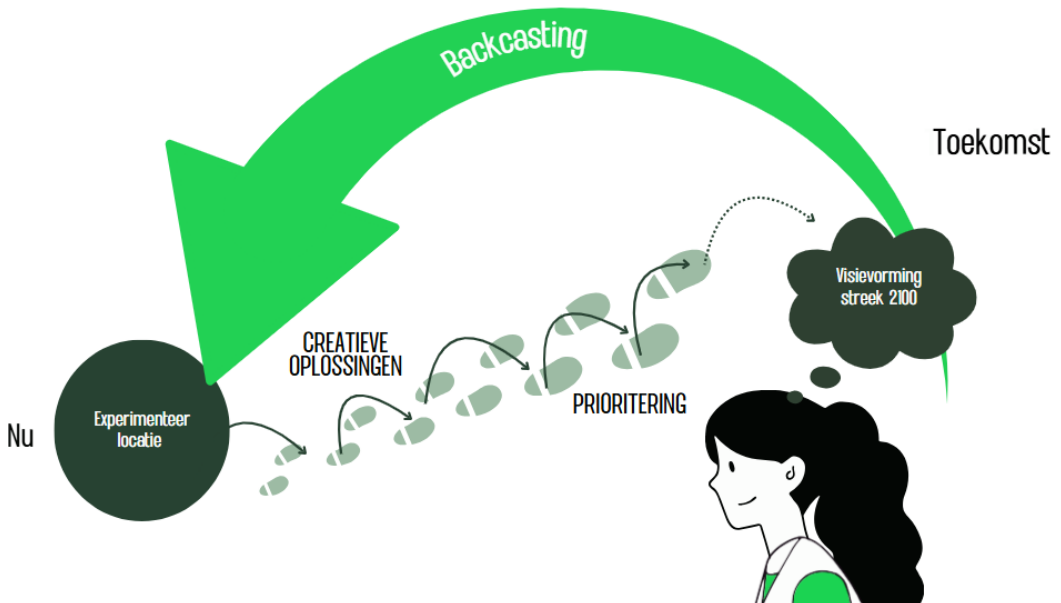

Backcasting

Achterliggende methode

Met de backcasting methode redeneren we vanuit het gewenste toekomstbeeld terug naar de huidige situatie. Zo kunnen we concrete actiepunten opstellen, die nodig zijn om tot het gedroomde eindresultaat te komen.

Bron: [TwynstraGudde](#)

In een vogelvlucht

methode in stappen

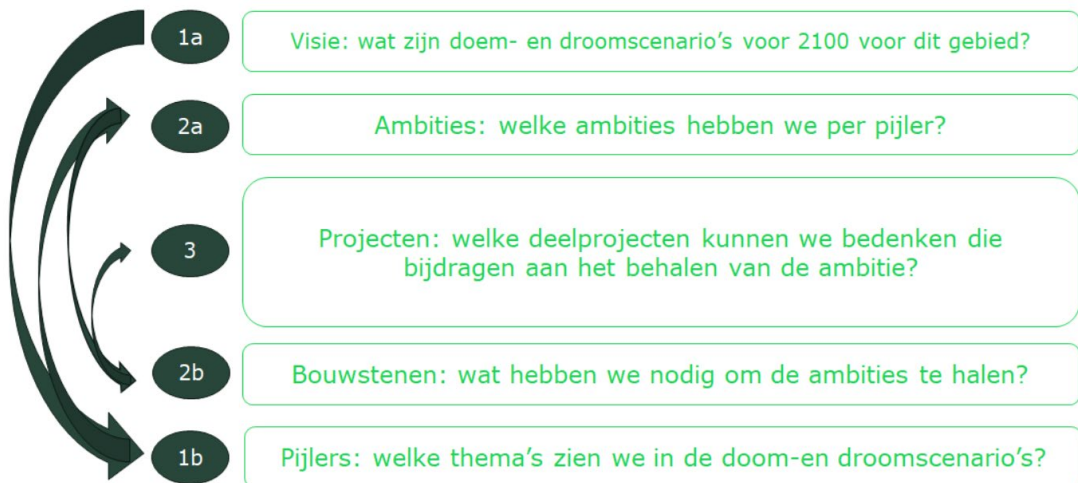
In dit project hebben we gewerkt met drie sessies in het gebied:

Sessie 1: Stap 1a en 1b

Sessie 2: Stap 2a en 2b

Sessie 3: Stap 3

De verschillende stappen kunnen ook in een andere vorm worden uitgevoerd.

Wat maakt dat deze methode werkt?

Regie

Hou regie op de samenstelling van de groep: klein (max 10 personen) bij sessie 1, groter (max 15 personen) bij sessie 2 en nog groter (max 25 personen) bij sessie 3. Nodig ook de deelnemers van eerdere sessies uit bij de volgende. Zorg ervoor dat verschillende belanghebbenden en type deelnemers (bijv. expert en praktijkprofessional) elkaar tegenkomen. Stakeholders uit de streek weten vaak wie er aanwezig moeten zijn.

Kracht van herhaling

Elke sessie bouwt voort op de vorige. Aan het begin van de sessie worden vorige stappen herhaald en gecheckt of het duidelijk is en of iedereen zich erin kan vinden.

Vorbij huidige belangen kijken

Door het doem- en droomscenario ver vooruit te plaatsen in de tijd (bijvoorbeeld 2100), voelen deelnemers meer ruimte om voorbij hun huidige belangen te denken.

Maak visueel

Gebruik beeldmateriaal en visualisaties om veel tekst meer te laten spreken. Dit maakt de inhoud concreter en vergroot de betrokkenheid.

Terugkoppelen

Zorg dat je (tussen)resultaten uit vorige sessies terugkoppelt aan de deelnemers. Zo creëer je gedragenheid in het netwerk en geef je deelnemers de gelegenheid zich mede-eigenaar te voelen van het proces.

Sessie 1: visie en pijlers

Centrale vraagstelling: wat zijn doem- en droomscenario's voor 2100 voor dit gebied?

Gesprekstechniek: brainstormen

Na afloop: de organisatie van de sessies destilleert thema's uit de brainstorm. Deze thema's noemen we de pijlers van de gebiedsaanpak. Daarnaast deelt de organisatie een voorstel voor een visie op basis van de doem- en droomscenario's.

Sessie 2: ambities en bouwstenen

Centrale vraagstellingen:

1. Wat is er nodig om een pijler te realiseren? Het antwoord op deze vraag noemen we bouwstenen.
2. Wat is het doel dat we willen bereiken? Het antwoord op deze vraag noemen we ambities.

Gesprekstechniek: wereldcafé methode

Een Wereldcafé zorgt op een informele wijze voor uitwisseling van kennis, ervaringen, meningen en ideeën. Geen debat, maar in gesprek met elkaar. De deelnemers verspreiden zich over de tafels in één ruimte en aan elke tafel bespreken de deelnemers een ander onderwerp. Een vaste groepsleider noteert de inbreng in een mindmap. Na een afgesproken tijd wisselen de deelnemers van tafel. Na afloop ontstaat er een grote mindmap met verbanden, overlappingsen en oplossingen.

Zie ook: [Participatiekompas](#)

Voorbeeld

Als pijler 'rijke natuur':

Om 'rijke natuur' te realiseren in de bollenstreek is het volgende nodig: versterken bestaande natuur, zeewaartse uitbreiding, etc. Dit noemen we bouwstenen.

Het doel wat we willen bereiken is een rijk, veerkrachtig en compleet landschaps-ecologisch systeem. Dit noemen we de ambitie.

Sessie 3: projecten

Centrale vraagstelling: welke activiteiten zijn nodig om de ambities te behalen?

Gesprekstechniek: projectcanvas

- Vanuit ambitie bestaande, opvolgende en aanvullende projecten benoemen.
- Prioritering van projecten: iedere deelnemer benoemt 8 projecten met de meeste meerwaarde. De 6 meest genoemde projecten worden uitgewerkt.

Zie ook: [Projectcanvas](#)

Uitwerken projectelementen: leidende vragen

Visie: Op welke manier draagt het bij aan de ambities?

Uitkomsten: Wat zijn de uitkomsten van het project?

Uitdagingen: Wat zijn de beoogde uitdagingen in het project?

Doel: Wat zijn de belangrijkste speerpunten?

Stappen: Hoe zou de tijdlijn voor het concrete project eruit kunnen zien?

Stakeholders: Wie zijn de partners waarmee we samenwerken?

Uitvoerders:

- Wie voeren het project uit?
- Wie bekleedt welke rol?

Benodigheden:

- Op welke locatie speelt het project zich af?
- Welke faciliteiten zijn belangrijk?
- Financiële middelen: welke orde van grootte en hoe te organiseren?

Visie 2100

Workshop 1
Workshop 2
Workshop 3
Workshop 2
Workshop 1

Ambities

In 2100 is de Duin- en Bollenstreek een hechte streek met een hoge omgevingskwaliteit, waar de bewoners trots op kunnen zijn. Het heeft een herkenbaar landschap, met de bollenteelt, melkveehouderij en het Nationaal Park als kenmerkende landschappelijke dragers.

In 2100 heeft de Duin- en Bollenstreek veerkrachtige landbouw, waarbij er een volhoudbaar evenwicht is tussen de natuurlijke processen en het menselijk ingrijpen ten behoeve van de landbouw. De milieukwaliteit van de landbouw staat gelijk aan de omringende natuur.

In 2100 is de Duin- en Bollenstreek een gezondheidshotspot, met een hoge milieukwaliteit en een voorbeeldgebied op het vlak van brede welvaart.

Activiteiten

Kennisnetwerk

Praktijkproeftuinen en Veldproeven

Verbinding met Regiocertificering

Bouwstenen

Regionale verbondenheid

Toekomstbestendige landbouw

Gezonde Leefomgeving

Pijlers

HAS

green
academy

We kijken samen naar de toekomst en beginnen nu!

Opgesteld door Aafke Schaap en Evi Willems.
Voor vragen, neem contact op: a.schaap@has.nl

Het gebruik van deze methode in de praktijk was onderdeel van het project 'Ontwerpplan Fieldlab Bollenstreek: Samen Bouwen aan een Bloeiende Bollenstreek'.

Uitvoerjaar: 2024

In samenwerking met: Greenport Duin- en Bollenstreek, V.O.F W.A.M. Pennings & Zoon en V.O.F C. Duineveld en Zonen.

Met dank aan de alle partners in de streek!

Gefinancierd door de Europese Unie:
"Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland"

